

Locuinta Redactorului

si

Cancelari Redactumil
e in
Strata tragatorului [Lă-
văzutoxa], Nr. 5.Serisorele nefrancate nu se voru
primi decat numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.”
Articoli tramsi si republished se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va esri Mercuri-a, Vineri-a si Domineca.

Pest'a, 17/5. iuniu, 1871.

Diu'a de eri fù dì de serbatore indoita, ea s'au serbatu cu mare solenitate in doue parti opuse a le Europei, la apusu sumulu Pontefice au serbatu jubileul pontificatului seu de 25 de anni. La medianopte unu prespotinte imperatu serba triumfulu seu preste unu millionu de cadavre Colo in etern'a urbe, tote campanele au sunat, in tote besericile s'a cantatui impii intru onorea Ponteficelui, processiunile si imposantele fanfare besericesi in tota pomp'a loru voru emulá pentru a areta multimea iubitorie de spectacule ca splendorea scaunului Sfinti Petru dupa tote catastrofele este inca nescorbata, — Iesuitii si cetele cele negre conduse de dinsii voru cutierá aerulu cu „vivatele” loru pentru infaliblulu Pontefice si cuviosii farisei aristocrati se voru fi tereitui pre pamentu spre a sarutá papuculu mosneagului, carele au palmuitu ratiunea si lasa a se proclamá de dieu monitoriu! Serbatorea, ce cu tota pomp'a besericesca s'a serbatu eri in cetatea Tiberina, nu este propriamente Serbatorea jubilare a lui Piu IX., ci serbarea de incoronare a doctrinei de infalibilitate. — Ultramuntanii spunu, ce edreptu, ca serbatorea este una di multiamire lui Ddieu, pentru grafa ca Piu IX incepe an. 26. alu pontificatului si ca prin urmare au petrecutu unu tempu de guvernare sufletesca, ce, de la antâialu capu alu besericiei, nu s'a datu altui-a, pana eri, lui Piu IX., dar in fapta, eri s'a intemplatu antâia manifestare serbatoresca a pontificatului infalibilu. Au fosi serbatorea cea mare a absolutismului besericescu, glorificarea triumfului ce Iesuitismulu au reportatui a supr'a miscamintelor mai libere din sinulu besericei. Canonele despre dogm'a infalibilitatii si canonele de afurisania despre omnipotenti'a Curiei papale, omenii intuericului, le considera de florea supremei potestati besericesci. Cu mandria privescu dinsii spre ele, ca si Faraonii spre piramidele Egiptului, a caroru cladire gigantica vestece poporeloru, ca mli si sute de mii de omeni, au facutu pre sclavii acelor domnitori. Dar' piramidele fusese totodata mormintele regilor Egiptiani — Canonele de afurisania si dogm'a de infalibilitate potu devenui mormentulu pontificatului.

Este unu jocu straordenariu alu sortii, coincidint'a, ca in aceea si df in capital'a nouului tiaratu nemtiescu se tienu asemene serbatore solena, despre care omeni politici scurti la vedere, seu orbiti si smintiti propoveduescu ca este serbatorea renascerii natiunii nemtiesci. Se scie ca Tiarulu Wilejmu pornise, dfcea elu, in batalia, spre a umili pre unu despotu ingafatu, dar' elu infipse pumnalulu in inim'a unei nobile natiuni; mai dfcea elu, ca se lupta numai in contra ostiloru, dar' de la Rinu pan'a la Loire si Canalul, lasa a bombardá si a dearde cetati si sate, elu impinse sute de mli de omeni in gur'a mortii numai ca se pota rapa tiere si se-si impla pung'a cu miliarde. De la Sedanu innainte, cadiu masca de pre facia regelui Wilhelm si nu se mai potu considera de liberatoriu alu Germaniei. — Acestea sunt fapte, cari nu le potu nega si sterge neci cei mai tilosi cingai ai nouului Tiaru si cari istoria odeniora le va condemná aspru.

Deci in Berolinu s'a tienutu serbatorea cea mare a autocratiei militaresci. Serbatorea din Rom'a este demna de cea din Berolinu. Ce mai anu cumplitu! acestu-a, care aduse la maturitate infallibilitatea si cesarismulu militarescu. Afurisanie si cetatile arse, — atentatele in contra mintei sanetose si atentatele contr'a vietiei milionelor de omeni, s'a perondatu. Inse, cu tote acestea, spiretele, cari in aceste dile norose tienu la credintiele loru si lupta cu perseverantia sub flama libertatii si a democratiei, se nu despere die! Voru crepa acusi diorile viitorului, care preste Papii infallibili si Tarii preapontent, va trece la ordinea dilei. Istoria ne invetia ca decaderea urmedia in data ce poterea ajunsese la punctul de culminatiune. Preapontentele Papa Grigoriu VII. mori in esiliu, Napoleon I. pre stanccele insu-

lei S. Elena. Absolutismulu besericescu si despotismulu militarescu trebue se cadia si lesmintitu se voru cutropi d'impreuna.

Senatulu imp. de Vien'a si ambele delegatiuni lucra mereu. In comisiunea militare a delegatiunii ung. contele Andrássy dode in 14. iuniu a. c. desluciri prea multumitorie asupr'a conditiuni loru de invoire, cu privire la provincialisarea confinelor militaresci.

Ultramuntanii din Francia acum, cu ocazia alegerilor suplenitorie (preste 100) desvolta agitatiune desperata. Preutii vestescu de pe catreda reintorcerea legitimitatui rege. Se dice, ca prefectii se facu a nu vedea nemica din tote unel-tirile clericale, ba unii suferu ca preutii se vereasca intre rogatiuni si formul'a „Domine salvum fac regem Henricum”. Prin asta procedura republikanii se tienu in ferbere si astiare perennala.

Ur'a Francesiloru contr'a a totu ce este nemintiu ori prusacu, acum dupa finirea resbellului civil, a eruptu cu renointa furia. Lig'a anti-nemtiesca incepe era a se misca la Bordeaux. Se amenintia cu morte toturor cari cutedia a primi nemti in servitui, comerciu, etc.

Articlu de lege XLII din an. 1870

despre regularea municipielor (jurisdictiunilor.)

(S'a sanctiunatu in 1. aug. 1870; s'a promulgatu in camera deputatilor in 2 aug. 1870, in ceea a magnitudorii in 3 aug. 1870. A aparutu in „Archivulu legilor tierii” in 3. aug. 1870.)

CAPU I. Despre cerculu de activitate aI municipielor.

§. 1. Comitatele, seauanele secuiesci, districtulu Iasi-giloru si alu Cumaniloru, districtulu Haiduciloru si alu Chichindei-Mari, districtulu Cetatei-de-petra (Chiorului), districtulu Fagarasului si alu Naseudului, districtul celoru siese-spre-dicee cetati scepuse, apoi cetatile libere regeschi, cum si cetatile enumerate in §-lu 88 ca municipie de sine statutorie voru esserci si in venitoriu intre marginile legei:

- a) dreptulu guvernarui de sine,
- b) midulocirea administratiunei publice de statu,
- c) afara de acesta municipie se potu ocupá si de alte afaceri de interesu publicu, ma si de tiera, acele le potu discutá, si-potu esprime parerile statorite relative la acele, le potu comunicá intre sine si cu regimulu, si in form'a unei petitiuni le potu susterne nemidiulocu camerei deputatiloru.

Despre organisatiunea administratiunei interne a cetatilor Bud'a si Pest'a inse dispune una lege speciale.

§. 2. In virtutea dreptului de guvernare de sine municipiu dispune, decide si aduce statute de sine statorie in afacerile interne proprie ale sale: conclusiunile si statutele le essecuta prin organele sale proprie; si-alege functionarii; statoresce spesele guvernarui de sine si ale administratiunei publice, si se ingrigesce de acoperire; cu regimulu vine in atingere nemidiulocu.

§. 3. Conclusiunile, cari se raportea:

- a) la stabilirea preliminariului de spese,
- b) la instruirea seu cascigarea averei nemiscatorie,
- c) la contrageri de imprumutu,
- d) la inchiaarea seu desfacerea contractelor oneroase, cari nu vinu inainte in preliminariulu de spese aprobatu, si la infinitarea operelor publice,
- e) la sistemisarea oficielor noue, seu la cassarea celoru custatorie, si in generale tote acele conclusiuni, pentru cari legea prescrie intarire mai inalta: se potu esecuta numai dupa aprobatu ministeriale.

Daca regimulu in 40 de dile computandu de la sustenare peste totu nu se dechiaru, conclusiunile sustenute se considera ca aprobatu si se potu esecuta.

§. 4. Partile private potu recure la ministrul concerninte in contra conclusiunilor ingrenatorie ale municipiului, aduse in cerculu guvernarui de sine, in 15 dile computandu dela admantuare, respective dela publicatiunea conforma prescriselor.

Recursulu e de a se predá (bagá) la vice-comite, respective la primariulu cetati, carele este obligat a-lu susține in restempu de 8 dile cu relatiune opinativa.

In conclusiune insa-si e de a se respici lamuritul cer-

Pretinu de Prenumeratine:
Pre trei lune . . . . . 8 fl. v. a.
Pre siese lune . . . . . 6 " " "
Pre anulu intregu . . . . . 12 " " "

Pentru Roman'a:
pre a. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
" 6 lune = 16 " = 16 "
" 3 — 8 " = 8 "

Pentru insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbra pentru fiecare care publicatiune separatu. In locul deschisui 20 or. de linia.
Un exemplar costă 10 cr.

custarea, ca conclusiunea numai fàra a impiedecà ecsecutarea (extra dominium) se pota recură.

In lips'a aceste clausule conclusiunea se pota recure cu impiedecarea essecutarei (intra dominium).

§. 5. Statute municipiulu numai intre marginile cercului seu de activitate autonomu pota se aduca.

Statutele nu potu fi contrarie legei si ordinatiunilor in vigore ale regimului, nu potu vatemá drepturile de guvernare de sine ale comunelor (satelor, opidelor), si se potu essecuta numai dupa 30 dile, computandu dela publicatiunea conforma prescriselor.

§. 6. Statutulu de interesu numai locale e de a se publica in teritoriul municipiului, er' daca acelu-a atinge interese generali are se se publice in tote tier'a.

§. 7. In contra statutelor interesantii potu recure la ministrul concerninte in restempu de 30 dile, computandu dela publicatiunea conforma prescriselor.

Ministrul decide cu valore definitiva dupa ascultarea municipiului.

Ordinatiunea guberniale, prin care se sistea seu se anuliza vre-unu statutu, are se fia motivata.

§. 8. Jurisdictiunea orfanale si pupilaria voru esser-cé-o municipie: prin urmare ele denumescu si controléza pre tutori, cercetéza societele pupilarie, vegheaza preste avara si educatiunea orfanilor si dispunu in tote acele afaceri orfanali, cari nu se tienu de competitint'a judelui ordinariu.

Despre jurisdictiunea orfanale si pupilaria a cetătilor provideute cu magistratu regulatu dispune legea comunale.

§. 9. Jurisdictiunea orfanale si pupilaria si-o eser-cită municipiulu prin unu scaunu orfanale centrale permanent, care constă: d'in unu presedinte, celu pucinu d'in duoi asesori, d'in procuror, d'in esactor, d'in unu notariu si d'in tutorul generale, carele n'are votu.

Causele orfanali si tutelari se potu recure la ministrul de interne.

§. 10. Pracs'a ce custa in municipiile singuratece in privint'a tractarei causeloru orfanali si in privint'a administrarei baniloru orfanali se sustiene provisoriu pâna la regularea generale si definitiva a causeloru orfanali.

§. 11. Intraceea, pâna ce legislatiunea va fi regulata prin una lege speciale modalitatea acoperirei si a culegerii speselor municipiului: contributiunea domenestică se reparătesc in procente dupa contributiunea de statu derépta (de pamentu, casa, venit, cascigu personale), se culege de o data cu contributiunea de statu, si se subministra municipiului respectivu d'in luna in luna anticipative.

§. 12. In acele municipie, in cari sunt cetati cu magistratu regulatu, spesele, cari privescu totalitatea municipiului, se staorescu si se repartiesc destinsu de cele cercuiali.

Cetatile provideute cu magistratu regulatu concuru numai la spesele comuni.

§. 13. Cetatile investite cu dreptu municipale potu aruncá adausu de contributiune comunale si dupa contributiune indirekte, in cetate si in teritoriul acelei-a a culege tacse, bani de statu (cu siatra, carru in piatiu), vama, si a introduce contributiuni noue neintrebuintate de statu.

La esserarea dreptului acestui-a se recere inovrea guvernului, care — incatul se pota intempla fàra prejudiciu veniturilor statului si fàra pericitarea intereselor industriei si ale comerciului — conformu relatiunilor locali lu pota dà la representatiunea motivata a cetatei.

§. 14. Municipiulu staoresce preliminariulu speselor pentru anulu venitoru in adunarea generale de tomna; er' iuchiaarea compturilor se ie la revisiune in ceea de primavera.

Preliminariulu de spese (bugetulu), inchiaarea de conturi, si reportulu opinativu alu comitetului permanent (§. 44.) respective alu magistratului cetatei se espune spre vedere publica cu 15 dile innainte de adunarea generale si totu-oata se admanua membrilor comisiuniei.

Contributori singurateci potu face observatiuni la preliminariu si la comptulu finale si acele a le dà cu 5 dile innainte de adunarea generale comitetului permanent, respective magistratului.

Comitetulu, respective magistratulu este obligat a practica observatiunile intrate si a le asterne adunare generale pre langa reportu opinativu.

§. 15. Legile si ordinatiunile indreptate catre municipiul ale guvernului se esecuta in teritoriul municipiului de municipiu prin organele sale proprie.

Înălță are locu o excepție de la această regula generală, aceea o determină legea.

§. 16. Municipiul între marginile legei prezente poate face reprezentare în contră ordinarii guberniali singurătatea înainte de execuție, dacă o astă de contraria legii (törvénybe ütköző), sau din cauza relațiilor locali, de neamăsurată scopului.

Er' daca ministrul, în contra motivelor aduse, pretează execuțarea, sau daca a două ora interdicție municipiului execuțarea unei concluziuni municipale, atunci ordinarulă guberniale și de a se îndeplini și execuția imediată și necondiționată (§. 58. punctul e). Atunci ordinarulă guberniale, cum să care conține conchiamarea ostasilor concediați și rezerviști, er' vre-o dispunere politică, ce nu suferă, amenințare din cauza intereselor periclitante ale statului numai după execuție, și numai întrătăță poate servi de obiect al unei discuții și concluziuni a adunării generale, încălță municipiul, afundând pote de văzută procedură guvernului, ar' cercă remediu la camera deputaților.

§. 17. Facu excepție de regulă obligamentul de execuțare ordinarurile relative la scoterea faptică a contribuților nevotate prin dietă tinerii sau la punerea faptică a recrutatorilor neoferiti.

Lucrările preparative înse sunt de a se întreprinde fără amenințare.

(Va urmă.)

Projectul de adresa a Camerei României că respunsu la cuventul de tronului.

Prea înaltă Domne!

Cameră legiuitoria a ascultat cu fericiere cuvintele rostite de M. T. la deschiderea actualei sesiuni.

Când poporul român, spre a scăpa de indelungele suferințe și pericolele unor schimbări periodice, a voit înca de la prima epoca a renăscerii sale, să fundeze o dinastie în România unită, elu a facut-o din o adună convicție și în urmă unor lunge și triste încercări. Aceasta convicție există și astă-di mai tare de cătu totu-d'a-un'a.

Nestrămată otarie ce M. T. areti de a continua până în sfîrșit misiunea maretiei, la care ai fostu chiamat și votul națiunii, a implinit de bucuria sufletele noastre.

Ai avută incredere în această tiera, care are incredere în M. T. Dacă glasul pasiunilor relevă potu unu moment devinț mai cutesatoriu în fața unei moderării, care nu era slabiciune, astă-di elu a trecută dinaintea glasului tinerii, care a vorbitu asié de tare, în cătu nici cea mai mică indoie nu mai poate exista despre sentimintele și aspiraționile ei, acestu-a a fostu și sensul responsului ce a datu la apelul ce i s'a facut; națiunea va sustine cu tără principiile esențiale ale ordinei sociale, respingându-ori ce tendință anarhice, ce s'aru pot manifestă la noi și cari au semenat rău în sinul celor mai poternice și prospere națiuni; ea voiesce stabilitate, linisesc; aceste bunuri nu le poate obține și conservă de cătu la apostolul acestui tronu național, pre care este otarita a-lu întări, redicându prestigiul autoritatii, atât de struncinat la noi.

Inspirati de aceste cugetări și departandu de la noi ori-ce spiritu de ambicio personale, vomu cătă a dă guvernului M. Tale, care în impregiurări astă de grele a luat cărmă afacerilor tinerii, sprințul celu mai luminat.

Astu-selu, fideli interpreti ai tinerii obosite prin luptele trecutului, vomu cătă a satisface adveratele ei trebuințe, aliandu libertatea cu ordinea și întărindu stabilitatea.

Detori către tiera nostra a sprinții cu tote poterile aceste salutarie idei, nu mai pucinu avem acăsta obligație, facia cu poziția nostra internațională.

Asigurati de autonomia nostra prin garanția colectivă a marilor Poteri, este o cestie, și de inteleptie și de recunoștință a nu permite să fie turburata la noi ordinea, de care Europa obosită sente o trebuință astă de imperiosa.

Am fostu fericiți, Prea Înalță Domne, de a astă, că relațiile noastre cu Înalta Portă sunt din cele mai bune. Noulă dovedea, ce Înalta Portă a datu de bunele sale dispozitii către România, nu poate de cătu să stringă mai multă vechie legătură ce au existat între ambele tiere și pre cari interesă, evidentă comună, le facu din d'in d'in mai sincere și mai cordiale. Asemenea suntemu fericiți de a vedea că marile poteri garante continuă a ni aretă aceea-si buna-voință că si în trecut.

Resolvându în modul celu mai nemiritor marile cestiuni la ordinea dălei, impunând tacere pasiunilor private, pentru a asculta numai de intesele generale ale tinerii, dându guvernului Mariei Tale unu sprințul leal, care nu exclude unu control independent, dară sinceru, suntemu siguri, Prea Înalță Domne, că vomu vindecă realele tinerii și vomu conservă simpatie și considerație, ce se cunvină unei națiuni ocupate de interesă practice, era nu de vane utopie, constantă în aspirație, prudentă în mijloace și matură pentru destinele sale.

Reprezentanți ai semnămentelor poporului român

urămu Mariei Tale și Mariei Sale Domnei, că să trăiască multi, spre a vedea realizata opera ce ati inceputu-o.

D. Jules Simon, ministru de instrucție publică alu Franciei, în circulară sa, privitor la destituirea unor profesori, acusa pre Romani să fi luată parte în Parisu la uciderea Franciei. D. Titu Dunca, fostu capitanu în armătă republicei pre timpul resbelului, i adresă următoarea epistolă:

Romania, 27. maiu 1871.

Domnule ministro,

Permiteti-mi, că român, să vă intrețină unu moment, în care să protestezu să vă rogă a corega eroarea din adresa domniei-vostre către rectorii universităților, în care ve esprimati cu termeni destul de injusti, că între neno-rociții insurgenti de la Parisu sunt și romani, etc.

Sum prea siguru, domnule ministro, că în rândurile fratrușide de adi ale republicei franceze n'au mai remas, nici într'o parte nici în cea-lată, romani d'inter ce, la primă scrisă a declarării resbelului contră Prusiei, condusi de detoria, au alergat să se pună alătura cu frății lor de sange sub bandiera Franciei.

Sum, domnule ministro, unul care d'abia m'am subtrăsul oferirilor și tentațiunilor criminale, ce mi se faceau în Martiu la Lyon, precum scie insu-si d. prefectul Valentin.

Cu astă ocasiune am onore a aminti suvenișorul domniei-vostre cuvintele pronunciate de d. Crémieux, în Bordeaux, la 3. sau 4. Februarie, unde erati prezintă, și pre cari le-ati afirmatu și domnia-vosă, facia cu dd. Gambetta, vice-admiralele etc. Fourichon, că: „d'inter tote națiunile, numai Romanii cu curagiu și devotiau remasă mai fidelii Francei și în neno-rociile sale și că de noi, voluntarii, guvernul e prea multu.” Pressă francesă a vorbitu asemenea.

Da, domnule ministro, ne-amu retrăsul din Francia, unii chiaru mutilati, înse fără alte pretensiuni — că alti străini — de cătu d'a reveni (sciti candu), ne-amu retrăsul toti afară de cei cari au remasă în pamentul Franției, la Artenay, Orléans, Bourget, etc.

Cu această ocasiune, vă rogă, domnule ministro, să bine-voiți a primi încredințarea afecțiunii mele pentru Franția și stimei pentru domnia-vosă.

Titu de Dunca

Ex-capit. oficieru d'ordonantie în armătă Loirei.

„Romanul.”

Clusiu, în 10 iuniu 1871.

Asta-data me voi ocupă cu cei morți. Trebuie căteodată să li dămu și acelora-a tributul meritatu.

In joiă trecuta s'a immormentat în Clusiu Gavrila Dorgo, fostu ore candu-va referinte scolarui gr. catolic în Sabiu la locotenentia c. r. de mai înainte, apoi presedinte la tribunalul c. r. urbarie din Bistrița, și în urma comisarii regesci provinciale, în care calitate devenindu în pensiune, repausă în Clusiu, în etate de 66 ani.

Despre activitatea sa, desvoltată că referinte în caișe scolare ale gr. catolicilor, nu sciu nimică pozitivu, — sciu atâtă ce am ceditu în o scusa ce o face repausatul într'o corespondință a sa aparțină din diariul „Concordia” la anul 1865, în suplementul de la numerul 53, adecă, cum-că ven. consistoriu metropolitanu din Blașiu i-ar fi conferit fiului seu Adalbertu unu stipendiu din fundație a fericitului Romântiai, fără că să-lu fi cerutu, motivându această conferire cu cuvintele „azi standu lucrurile . . . amu socotă că 300 fl. să i se dă lui Majoru, era 60 tene-rului Dorgo . . . , că-ci, daca luăm la dreptă socotela meitale, neobosită osteneala a taica-seu pentru națiune, de o parte, de altă pucinul sălu, eu care acestu-a de presint este proveditu, sperănu că nimene cu sufletu dreptu, ba nice fundatoriul, daca ar' traia, această nu o va poté controverte, cu atâtă mai pucinu impută.”

Veneratul consistoriu a buna séma va fi avută date despre ostenelele neobosite și meritele facute de repausatul Dorgo pentru națiunea română atunci, candu i dede această distincție, — de aici și eu, în acestu necrologu, me marginescu la lău notitia despre acestu testimoniu, și a deduce din acelă că pote G. Dorgo, în lungă sa activitate că amplioata de statu, si-va fi facută și merite pentru națiunea română, său mai bine discundu, voru fi fostu timpuri candu si-va fi plinuită și detorintele către națiunea sa. Cum-că înse repausatul Dorgo nu va fi portat multă ardore în inimă sa pentru instructiunea publică a romanilor gr. cat. atunci, candu aveă chiamarea de a lucra pentru acei-a, de o parte că român, de alta parte că amplioata de statu concordiu cu astă specialitate, este o dovă viuă familiă sa, pre carea, cu tote că a crescut-o și cu stipendie românești, a crescut-o în moravuri și sentiamente pure magiare.

In desertu s'a silută repausatul G. Dorgo a se scusă în susu-mentină căorespondință din „Concordia”, în astă privință, în contră atacurilor ce i le facuse unu D. M. în „Concordia”, nrulu 37—1865; indesertu dăce acolo, că fiul seu este român, carele vorbesce în limbă sa și

cările va aretă românilor, că nu este numai gura la sè sbere pentru națiune, ci va scăsi lucru pentru aceea indesertu dăci, că-ci stipendistul Adalbertu Dorgo, soru astă-di la judecătoria comitatului în Clusiu, este măgioronul celu mai mare, nice nu vră sè scia, că elu inse trage din viața românească, chiaru din opinie. Ba, este mai multu, Dsa, că să delature de la sine suspiciu că elu ar' fi de viața românească, pre taicalu seu, carele en gr. cat., lu-immormentă prin preotulu rom. cat. din Clusiu.

Nu sciu ce va face acum ven. consistoriu din Blașiu facia cu acestu amestecu alu plebanului din Clusiu în turmă credinciosilor sei. Eu, că simplu laicu, sum de parere că nice unui pecurariu nu este iertat să traga pelea și pre oile altui pecurariu, fără acele bune, fără rău. După cum am audiu, preotulu gr. cat. a protestat la Dlu plebanu Leonard că să nu se mestece în turmă acestu înse fără succesu; acelu-a, sub cuventu, că asié poftea familiă repausatului, si adeca stipendiatul Adalbert D., a immormentat pre repausatul D. unguresc, și d'insulă d'impreuna tote meritele căte le-a facutu pentru națiunea si religiunea sa românească.

Aceasta dovedea de alipire către națiunea si religiunea, a unui stipendiatu de alu fericitului Romântiai, servesc de rectificare pre langa celea ce le-a fostu scrisu D. M. redactiunea „Concordie.”

Gr. catolicii din Clusiu dorescu, că D. protopopul și loru să facă pasi energici vrin superiorii sei, că să curme amestecul infallibilistilor în turmă credinciosilor de relegea româna gr. cat., nu numai pentru casulu de nație, ci pentru nenumărate alte casuri asemenei.

Intorcându-me la repausatul G. Dorgo, trebuie să afirmu, cum-că în peptul d'insulă batea căte-odata și semnișminte naționale, celu pucinu pre atunci, candu erău romanii prin dieta, la anii 1863—1865.

Atacatu fiindu unu jude român pre acele tempuri în diariul magiaru „Korunk”, G. Dorgo tramite numerul d'in numitul diariu acestui jude spre a lăua notitia despre celea cuprinse în acelă-si, apoi în epistolă sa, dtto 17/5/1865, pre langa carea tramite diariul, într-altele dice: „Mi ieu voia a vi împărtesc unu articol . . . mi pare d'in condeiul cunoscutului agitator calvinu esită supr'a Dvostra . . . a caruia zelul naționalu eu atâtă loptă cu neamieci, ai caroru sagete se înfrangă în peptul cu curagiu și conscientia buna nadăștu. Acestu agent pre semne prin insuflări aristocratică amuțiatu, staruesc abate poporul de către anteluptatorii sei naționali, atâtandu lumei (loru) cum-că oile rom. mai bine s'aru mulge, tunde si dubă sub pastorii Dloru, fiindu numai măguri d'insuflă chiamati a portă tutelă a supr'a turmalorură! Quae mutatio rerum!”

Pre G. D., carele scria în 1865 astfelu, în 1871 immormenteaza acei-a, de cari se temea, că voru mulge, tunde si dubă turmele române . . .

Gavrila Dorgo altmîntrele era omu si cu cunoșințe frumose, în specialu, la causele urbariale se pricepea foarte bine, pre langa aceea se spune, că ar' fi fostu, că președinte la tribunalul urb. din Bistrița, jude dreptu. Despre această dă dovedea unu indreptariu în causele urbariale, estă d'in pena sa la lumina în 1864, în limbă magiară, în care indreptariu dă paragrafilor 3, 16, 17 și 18 d'in Patentă urbarială o explicație forte favoritoria, dăra si tare lăptă, pentru fostii servienti. Recomandă această brosura celor ce se occupă cu causele urbariale si vi marturisesc că-mi pare reu, că acestu indreptariu nu l'a datu lumeni repausatul Dorgo si în limbă romana, după cum lu publicase.

Inchiajau cu unu „Ddie să-lu ierte.”

Economie.

(Sistemele de agricultură la Români.)*)

Canepă e de diferite soiuri, cari se numescu după locurile unde se face, înse tote aceste soiuri au cam semne insu-fri, afara de canepă chinesă, carea crește pînă la una înalțime de 20 urme si mai bine, si alu carea fuiorul lucisce ca metasă; înse această canepă recere în clima caldă.

Canepă crește si în regiunile muntoase, recere unu moment bine cultivat, lucratu aduncu si ingrasiatu mai mult, cu gunoi de oi și cai, sufere de frig, înse poartă seceta si caldura multă, se face forte bine în curi sparte din nou. Bonanul scie totu aceste, si noi avem dăda adaugă alta-ce, decătu că să o introduca mai curându si în massa mai mare în rotatiunea sa.

Canepă ni dă una producție însemnată: 1 jug. 6 cubule si mai bine sementia si 9 centenarie si mai bine fuior.

Ad 2. Cartofi. Acești-a sunt fructul celu iubitul alu nemtilor, dar' forte recomandabilu si plugarul romanu muntenu. Cartofii se potu semenă cu buuu folosi si in tienuturi mai inalte si nordice, că-ci, după experiență productiunea loru e sigura la 70—72 grade latitudine nordică candu cucurudiul nu se poate cultiva decătu în regiunea.

*) Vedi Nr. 22, 23, 24, 30, 31, 32 si 60 si Fd.

ni, cari nu trecu preste 50 grade latime nordica, seu numai la una inaltime, carea corespunde acestor grade.

Cartofii se intrebuintieza pentru fabricarea de spiritu (precum amu vedintu mai inainte) si, ca nutrimentu pentru omeni, sunt ceva excelente, nu atat'a din cauza substantelor nutritoriei, cari li lipsescu, ci mai multu pentru gustul loru placutu si pentru insufra, ca se manca ferti, frigi, copti, pragiti, de dulce si de postu. Panea mestecata cu cartofi este mai mole si remane mai lungu tempu prospecta.

Pamentul luncelorn muntose, carele consta din pucine ferimature de petra, din nasipu si e porosu, este forte favorabilu baraboiilor. Productiunea loru manosa (de la 1 jugeru: 100—170 cubule) precum si impregiurarea ca, prin saparea loru desa, se nimicescu tote buruienele, nu poate servir decat spre indemnuntenului romanu pentru a cultivat acestu soiu de fructe.

Ad 3. si 9. Secar'a. Aceasta se poate semenata cu succesu bunu pana la una inaltime nordica de 62 grade, asigura economului unu venit mai mare decat graulu, statu in bobe (10—15 cubule de jugeru), catu si in painu (30—40 centenarie de jugeru.) Secar'a prospereaza la munte multu mai bine, ca-ci cere unu pamentu nasiposu, pana candu graulu se face mai bine pre pamentu cleiosu. Panea de secara e forte buna si sanetosa, se tiene mai mole, pentru clas'a muncitorilor mai cu sporiu si mai cu satiu, ba, in tierele germane, chiaru si omenii cei mai avati se nutrescu cu ea.

Ad 4. 5. 6. 7. Trifoiul seu lucern'a. Sa disu mai inainte, ca muntii si clin'a loru rece si schimbatoasa nu sunt favorabili culturiei de cereale; chiaru din aceasta cauza dura agricultorului muntenu trebuie sa fie mai vertosu ingrigit de a cresce animale catu de multe, ca ce i va fi forte lesne, ca-ci insa-si natura i vine intrajutoriu si i inlesnesc de minune aceasta intreprindere. Inse pentru intretinerea si crescerea vitelor trebuie ferau. Ce e dreptu, apele cele multe si rou'a cea grosa de la munti favoriza desvoltarea erburilor, inse, cu tote aceste, fenatiele naturali ceru una cultura forte ingrigita, ca se pota aduce venitul ce lu avemu de la erburile semenate; inse nu numai ca ni lipsesc cultur'a fenatilor naturali, ci sunt locuri delose si muntose, unde amelioratiunile si intocmirile necessarie sunt impossibili, celu putin in starea de astazi a agriculturii nostre; pana candu trifoiulu, lucern'a si mai alesu esparset'a semenata in unu pamentu varosu, dnu autretiu bunn si multu, si prin aceste erburile pamentul casciga totodata potere si se prepara pentru a ni poti da si alte fructe si recolte. Fenu e bas'a intretinerei de animale, er' animalele sunt masfuele cari ni dau ganoiu necessariu pentru pamenturile nostre. Deci mai vertosu muntenu romanu, avendu in vedere aceste impregiurari, se produca pucine fructe, inse cu atat'u mai multu nu seu nutretiu pentru a poti crese animale catu de multe. Aceasta este fontan'a prosperarei sale.

Ad 8. Inulu. Cultivarea inului ar' si forte folositia economului romanu. Inulu este cercatu in comerciu; din elu se face pand'a, ati'a, etc., cea mai fina si mai durabile; din elu se prepara oleiulu care, mai alesu in posturi, are cercare si trecere multa; turtele ce se casciga la storulu oleiului sunt unu nutrimentul bunu si grasu pentru animalele nostre (vacele nutrite cu asemenea turte dnu unu lapte excellentu), si balegariul ce-lu cascigam in acestu modu se poate pune intre cele de frunte. Sunt inca si alte motive, cari, alatura cu cele mentionate, provoca pre agricultorului romanu, ca se ocup de cultivarea inului, a nume catii inului se intrebuintieza, in locululu perilor de cai, spre captusiel'a mobilelor; din fuiorulu lui se fabrica materiale de gala pentru femei si barbati: oleiulu de inu este de una trebuinta inevitabila la pictura, tipografie, etc. etc.

Deci, unde pamentul este nesiposu, are umediela dajunsu si unde clim'a e cam calda (pana la 65 grade latime nordica), romanul muntenu va poti introduce cu bunu successu cultivarea inului.

Dupa esperintia se scie, ca 1 jugeru pamentu, semenata cu inu, produce 4—4½ centenarie fuioru; cantitatea semintei ce se poate cascigă de la 1 jug. difere de la 4½—7 cubule, si aceasta impregiurare depinde de la modulu, cum s'a facutu semenatura: cea desa da semintea mai putina, cea mai rara da mai multa. Unu cubulu semintei de inu, de una greutate de 130—134 pundi, da 38—40 pundi oleiu.

Ad 10. Ogorulu. In asta privintia s'a vorbitu de ajunsu, in catu nu ni remane decat a accentua ca, pentru agricultorului muntenu, ogorulu este unul d'intre mediul cele mai efficaci pentru a maria patur'a productiva a pamenturilor sale.

Pucinele mele esperintie me facu a crede ca, adoptandu una asemenea rotatiune in cultur'a pamenturilor sale, muntenu romanu ar' ave cele mai mari folose si ca una asemenea cultura ar' corespunde pre deplinu atat'u climei, catu si naturei particulariei a regiunilor muntose din teritoriul romanu. Nece ca ar fi cu greu da introduce aceasta rotatiune, de-si sciu, ca romanul muntenu a-nevoia se va lasa de semenarea cucuruduiului, pre care eu l'am omis d'in rotatiunea recomandata, pentru ca clim'a muntilor recere aceasta. Cucurudiul nu se poate semenata cu folosu decat pana la 50 grade latime nordica seu la una inaltime corespundietoria;

elu reclama multu lucru si multe spese, cari nu se potu rebonifică dacatu prin una recolta manosa; la munti inse, una recolta buna de cucurudui nu este nece-una-data sigura, din cauza schimbariilor dese si stricatiilor ale atmosferei.

Preste totu, romanii semena tote fructele insfrate mai susu in cantitati pucine, de-si multi dintre dinsii si-aru poti assigur in acestu modu pannea de tote dilele.

Repetu, ca introducerea acestei rotatiuni nu ar' da de pedece neinvinsa, daca toti cultivatorii romani mai descepti, precum proprietarii intelligenti, preotulu, invetiatoriulu, notariulu, etc., aru lumina si indreptă pre ceia-l-alti frati ai loru, cari nu au fericirea da se bucură de asemenea pricepera. Tieranu, si a nume muntenu romanu ar' fi in fine surprinsi de cascigulu mare ce laru trage din aceste fructe, semenata dupa rotatiunea din cestiu, si candu e vorba de a-ti face una stare buna materiale, se intielege pre cale onesta, nimiciu nu te indemnua mai bine la lucru decat cascigulu siguru, provenitoru din una laboriositate assidua si ratiunabile.

Ce e dreptu, tieranu romanu, care de altintre se intereseaza de tote miscarile ce se intembla pre terenulu profesioniile sale, alu agriculturei, nu se poate retieni la inceputu de a nu ride seu chiaru a-si bate jocu, candu vede pre cine-va introducandu in tienuturile sale plante seu fructe afara de usula comunu, inse nu este mai pucinu adeveratur, ca elu urmaresce cu atentiu tote incercariile relative la ameliorarea agriculturii si, daca vede ca nisce fructe, cultivate dupa unu anumitu sistem, aducu casciguri si folose mari, nu intarzia nece elu da le introduce. Pre aceasta cale a ajunsu romanul tieranu la cultura mai multoru plante, d. es. rapita, etc.; prin acestu indemnun vedem romanii Transilvaniani plantandu si lucrando viiele loru, ca asie se-si pota promova buna-starea materiala; asie vedem, de exemplu, ca toti locuitorii comunei H..., in Crisian'a, au colu pucinu diumetate din gradinele loru semenata cu diferite erburui, lucerna, trifoiu, etc., pana candu celu mai mare dominiu romanescu din vecinatate, cu omeni invetiali, cu diregatori armeni magiarisati, cu consiliari multi la numeru si de multe nemuri, slovacu, ruteni, rusnaci, greci, nu se bucura de aceste plante, si, prin urmare, ar' trebu si inveti, spre rusine, de la tieranu romanu impilatu, necagitu, despojatu si maltratatu de sute de ani de aristocratia magiara.

(Va urmă.)

VARIETATI.

* * (Teatrul.) Doue seri degajă furamu spectatori a duoru representatiuni date pre scen'a teatrului de aici de catra societatea dramatica a lui dir. M. Pascale. In sér'a d'antăiu vediuramu desfasuriandu-se d'innaintea nostra dram'a lui E. Girardin (tradusa de dlu Pascale) intitulata: „Pedeps'a unei femei”, si dupa aceea „Pecatele barbatilor.” Ambele sunt nisce biciuri a coruptiunei din Parisu si Bucuresci. In ambe piesele dlu si dn'a Pascale au fostu la inaltima roleloru loru, pre cari le-au executat cu efectu. Dna Alesandresca si dlu Cristeanu au contribuitu forte multu la armenia productionei. Discursulu celu fluentu si naturalu alu representantilor, urmarea cea firesca a situatiilorui ni-a causat viua placere pana in sfirsit si a inordnatu interesulu spectatorilor in totu decursulu representatiunei. NB. In pies'a d'antăiu a luat a supra-si rol'a de copila dsior'a M. C., o copilitia de vre-o 7 ani. Aru fi o nedreptate a nu aminti ca dsior'a M. C. a pasat cu o presentia surprinditora pre scena si rol'a si-a implinito-o catu se poate mai bine. — A dou'a representatiune (Marti sér'a) incanta si mai multu pre publicu. Se dede: „Tieranu din tempulu lui Tudor.” Comedia-drama originala cu cantece de dlu dir. M. Pascale. Pies'a acesta, de si nu corespunde in partea formale interna unei comedie-drame, ide'a, a carei substratu este, si executarea rolei personei principali din piesa de catra dlu Pascale atrage si fermeca pre spectatori, incanta pre celu ce o urmedia cu atentiu. Dlu Pascale, totu asie dlu Balanescu, a esplotat in executare tote punctele pline de efectu, cari nu sunt rari, dar' bine aplicate, spre multumirea, ce se manifesta in aplausele cele dese si indelungi ale casei. Cele-lalte role inca erau bine representate. Va se dica, suntemirilor din 1868 se adaugu altele nove, cari ni facu pre dlu Pascale si societatea dinsulu ospeti placuti si doriti. — Joi se va reprezentă „Fii'a poporului” si „Sfiosii.”

Tel. Rom.

* * (Danele Parisului) ce avu de a suferi prin rescolarea comunistilor, se apretiescu ca la 800 de milioane de lei (franci). In docurile si depusetorile de marfuri din Vilette se nemicira prin focu marfuri in valore preste 60 milioane de lei.

* * (Cea mai buna parochia de omeni casatoriti) in Austri'a se crede ca este ceea ce traieste in satul Veltrubi, aproape de Colina (in Boemia). Barbatul cu miurea numera amendoi 207 anni! Anume barbatul Iosifu Mocracecu e de 150 anni, era miurealui de 102. Intre cei 200 descendinti ai loru sunt feiori in etate de 80 anni, si nepoti in etate de 60 anni. Fericiti nepoti, cari pre aiurea ar trece de mosi.

* * (Ore presentase voru concuren-

tii?) In cerculu scol. de Waidhofen, langa riulu Thaia, se cauta invetiatori pentru scoolele poporale de acolo. Dupa ce, afara de viptu si locuinta, li-se promite si unu salariu de 60 fl. anuali. Se crede ca are se desvolte concurentia forte mare, candidatii au se imbudiesca intr'unu modu straordenariu. Ce progresu mare ar' poti face acolo educatiunea poporului, daca la salariu s'ar mai adauge inca si una snta de cigarette! oberva unu gumeiu.

* * (Sfaramaturele columnei Vendome, radicate cu ingrijire, s'a transportat in palatul industriei din Parisu, spre a servi ca modelu la a dou'a turnare a ei.

* * (Correspondinte speciale) alu diariului anglesu „Times“ comunica din Parisu, cu datul 25. maiu, urmatorile scene petrecute in dilele din urma ale communei parisiane: „Intorcundu-me a casa — dice correspondintele — intalnii mai multe gruppe de persone, cari erau duse la temnitia. In mare parte erau nesce individi bine imbracati, in mani cu bastone, cu manere de argintu si cisme de lacu. Unu din aceste gruppe, carea trecea de-a-lungulu stadei păcii, oferia unu interesu particulariu, pentru ca era objectul unor injurii si flueraturi mai multu, decat ori-care alta. Ea era compusa din fete, in numeru ca la 20—30, bine imbrilate si frumosu, dintr'unu stabilimentu de cusatoria. Erau acusate ca au atrasu una compania de soldati, ca s'a nebunitu cu dinsii ca nesce Iudite si ca i-au otraviti apoi cu veninu. Aceste incantatorie fintie mergeau usioru intre doue snturi de garde, respundiendu prin surisuri la stigalele insultatorie ale multimei, pre candu ele erau duse in piati'a Vendome unde de buna-sema au fostu impuscate. Femeile din Parisu s'a arcatu destulu de tardu presinta la aceasta scena, dar' aceasta aretare era inevitabile. Multe au fostu ucise pre baricade, unele in stradele unde era bataia, dar' missiunea loru de capetania a fostu se organizeze sistem'a incendiurilor. Din nenorocire, ele si-au implinitu forte bine aceasta missiune. Trei sute de femei in uniforma de gardisti au fostu prinse in nesce batele plutindu pre fluviul Sein'a, in josulu apei. Se dice, ca multi marinari d'intre cei ce au aperat cu atat'a energia strad'a regale, erau femei imbrilate in uniforma militarasca.“

* * (Pre candu scirile din toate partiile Europei) ni aducu raporturi despre ploii continue si esundari, cealalta parte a contingentului, numita Asia, si in specia regatulu Persiei e cercetatu de inimicul celu mai neimpacatu alu existintei omului, de fomete, causata prin seceta ne mai pomenita. Diuariul „Times of India“ de la 13. maiu a. c. comunica, cu privire la calamitatea mentionata, unu raportu infioritoriu, dupa care fometea intre conceptele mintei omenesci. Ploia se accepta de multu, dar' candu veni, si forte pucina si pre tarda, pentru ca se fi potutu alungat pre inimicul atroce, care pandeau la usia. Se dice ca mii de omeni au morit pre strade de fome, sau de morburi, cari de comunu sunt urmarile fomentei. Partea cea mai mare d'intre mori jace neingropata — una impregiurare carea se poate privi ca unu precursori siguru alu vre-unei pestilentie. La inceputu, candu existinta deveni una cestiu deciditorie pentru tote casurile, la musulmani prevala alternativ'a d'antăiu (adecu sustinerea vietiei cu ori-ce pretiu), si asie ucisera si mancare multime de omeni. Acum'a inse treb'a sa intorsu spre mai reu, ca-ci parintii si-manca proprii loru copii. Se dace, ca in vecinatatea de la Schiraz aceste scene au luat o astu-feliu de forma, incatul locuitorii europeni nu mai voiesc sa iesa a fara din casele loru. Intre Schiraz si Bushire jacu mii si mii de cadavre neingropate, si in manila toturoru acestor raporturi si sciri ingrozitorie, nu se auda nemica ca s'ar fi luat unde-va mesure da veni intrajutoriul acestor locuitori nefericitii.

* * (Cetimur in „G. Trans.“ urmatorile): In Elisabetopole s'a facutu in 25. maiu un cravalu intre romanii de acolo, cari, fiindu-li beseric'a cadietoria, si-cumperara o casa, unde se tinea cele divine pana la rezidirea besericiei; inse candu erau se sanctiesca cas'a, una parte din ei nu vrut sa lase a se straport a caratele din beserică in casa si incepura la certa sangerosa, care neci auctoritatea locala — pre care o potura aplana, ca-ci din hovediti erau si romani, cari tieneau cu romanii; asie se telegrafă la Mediasu si la Sabiu dupa ajutoriu militariu, apoi din Sabiu se scrise la Muresiu-Osorhei, de unde si plecara doue companie de soldati din regimentul ces. reg. Rodich, inse pana a nu sosi, bataiele se curmara prin hoveditii de la Mediasu, si companiile se reintorsera de pre drumu.

* * (Miscari si arrestari) In septembra acesta sosira din Vien'a la Pest'a mai multi capi ai lucratilor; dar' nice nu apucara a se asiedia bine si fure invitati de vre-o cati-va panduri, spre a-i insoci pana la politia. Ce li se va fi spusu acolo, nu se scie inca, ca-ci pana acum nu s'a reintorsu se spuna. D'in acestu incidentu, presidiul reunii generale a lucratilor provocă pre lucratori prin placate, ca nu cumva se conturbe liniscea si ordinea publica. Spre a aduce deci acestu apel la cunoscinta lucratilor postani, se forma in data unu comitetu, care conchiamă pre mercuri ser'a, 14. iuniu, una adunare, spre a se consultă despre measurele ce sunt a se luă pentru a evita eventualitatea vre-unui excessu. Precum se vede, adunarea lucratilor n'a avut nice una intentiune rea, cu tote acestea inse politia, cu nasulu seu finu si cu

ochii ageri, cari vedu ursulu in teta tu'a, si tramisese si aici organele sale, dar' nu spre a partecipa la consultari, ci spre a le intrerumpe, arestandu pre lucratorii cei mai eloquenti, 15 la numeru. In diu'a urmatoria polit'a incuiat apoi localitatile reunii, facu investigatiune prin casele mai multor membri si secuestră atat sigilele reunii, catu si hartile oficiale si private. Dupa acest'a, lucratorii tramisera una deputatiune la capitanatu, spre a cere eliberarea sochilor arrestati si descurarea localitatilor, dar' capii acestei deputatiuni inca fure detinuti, astfel incat asta-di sunt arrestati 24 de socialisti pestani-vienesi.

Consemnatia unea Contribuirilor

incuse spre ajutorarea materiala a „Federatiunii” in cursu anului 1869.

D'in Pest'a prin D. Demetru Todoru rigoro-sante, de la tenerii romani cari studiedia la universitatea Pestana, si a nume de la Dsa 2 fl., de la DD. Constantinu Coti, Ionu Marcusiu, Mihai Biju, Ionu Mustetiu, Paulu Jurm'a, Grig. Stetiu, Baicoianu, Nemoianu cate 1 fl. Ionu Porutiu, Alesiu Olariu, Manuilu Ungurianu, Gerasimu Ratiu, Simeonu Botizanu, Mihai Cirlea, cate 2 fl., Demetru Bersa, Augustu Hoisi'a, cate 3 fl., Toma Rosiescu 5 fl. Sum'a 14 fl. v. a.

D'in Satu Mare (cerculu elector. alu Carasieului) prin D. Giorgiu Marchisius, parocu in Homorodu, de la urmatorii DD. Demetru Popu juratu comit, Giorgiu Marchisius, preetu, Grigoriu Fabianu, parocu in Gidani, Ionu Seremi, protop., Avramu Rezei, parocu in Piscari, Giorgiu Ardeleanu, parocu in Terebresci, Giorgiu Leucutia, parocu in Tataresci, Vasiliu Fabianu, Ionu Seremi, parocu in Rusi, Alesandru Ferentiu adv., Iosifu Valeanu preetu, Giorgiu Papu invet., Vasiliu Ilutin invet., Mihai Diliu preetu in Gerausia, Emanuilu Pelle preetu, Ciriacu Barbulu protop., Dionisius Popiu, Demetru Sfnciu, parocu in Borhidu, Vasiliu Popu parocu in Busiacu, au tramis, cu una adresa cordiala, colectivu, fara specificare sum'a de 60 fl. v. a.

D'in Logosiu (Banatu) prin D. Canonicu Michailu Nagy, s'a tramis, fara lista, sum'a de 70 fl. v. a.

D'in Clusiu si giuru precum si d'in Regiunul usasescu, prin D. Ionu Pamfilie protop. (acum Canonicu metrop.) s'a tramis fara lista sum'a 50 fl. v. a.

D'in Abrudu si Rosia (Transilv.) prin D. adv. M. Nicola, de la DD. Simeonu Balintu, protop. 4 galbeni, Mateiu Nicola adv. 2 galb., A. Amosu Tobiasiu, Se vastianu Henzelu, cate 1 galb., Dna vedova Sabina Tobiasiu, Vasiliu Bosiot'a, cate 10 fl., Ioanne Gallu 4 taleri, Iosifu Iurca, Alesandru Popu, cate 5 fl., Candidu Albini, Alesandru Lazaru, Rubina Patitia, Nicolau Sterca Siulutiu, Elena Tobiasiu, Avramu Bocaniciu, Lazaru Vladu, Moise Manoviciu, Ionu Visia, cate 2 fl., Valeriu Cumanu, Angelu Popoviciu, Dionisius Adamoviciu, Alesandru Danciu, Iosifu Draia, Ionu Ciora, Nicolau Mesteacanu, Ionu Popu Bota, Vasiliu Ciobanu, Ionu Ciora, Michailu Cocu, Ionu Popu arindatoru, cate 1 fl. Sum'a 8 galb. si 64 fl. v. a.

D'in Campeni si Bistr'a (totu prin D. adv. Nicola) de la DD. Ionu Balea si Mihailu Andreica cate 5 fl. — Ionu Patitia, protop., Augustu Coltoru, Giorgiu Iuonette, Copilul muntiloru, Unu Omu, Nicolau Ariesianu, cate 2 fl. — Nicolau Corchesiu, Nicodimiu Cotisiu, Iuliu Porutiu, Giorgiu Suciu, Alesandru Galdu, Ionu Popu, Nicolau Condra, Demitru Palade, Demitru Todea, Ispasu Todea, Ilie Dascalescu, Ludovicu Ariesianu, Teodoru Teocu, Teodoru Pocanu, Vasiliu Chirtopu, Ionu Goia, Nicolau Munteanu, cate 1 fl. Sum'a 39 fl. v. a.

D'in Sighisoara, Ofenbaj'a si giurul ei, (totu prin D. adv. Nicola) de la DD. Nicolau Fodoreanu, protop. 4 fl. Ionu Sicoe, preetu, 3 fl. — Dimitru Piticu, notariu com. Petru Mezei-Campianu, par. in Ocolisiu, Efremu Petrutia, par. Ofenb., cate 2 fl. — Teodoru Novitia, Ionu Danciu, par. in Salciu'a, Constantinu Giorgescu, d'in Runcu, Ionu Fodoreanu, par. in Ocolisiu, Ionu Morcanu, par. in Cior'a, Vasiliu Rusu, d'in Cior'a, Vasiliu Moldovanu, Clemente Popescu d'in Mogosiu, cate 1 fl. — Vasiliu Fodoreanu, par. in Lunca, 1 fl. 10 cr. Sum'a 18 fl. 10 cr. Sum'a totala 8 galb. 124 fl. 10 cr. v. a.

D'in Blasieu si giuru (Transilv.) prin D. profes. gimnas. I. M. Moldovanu, de la DD. Constantinu Papafalvi, canonicu metropol. 25 fl. Ionu Fekete-Negrutiu, canon. metr. — Ionu Chirila, can. metrop. — Assentie, cate 10 fl. Antoniu Vestemianu, can. metr. — Manfi, can. metr., Gr. Mihali, can. metr., cate 5 fl. Una colecta facuta de teologii rom. d'in seminariul metropolitanu, 14 fl. — Ionu Catona, adv. 10 fl. — Teodoru Deacu, Marinu, profes. de desemnu, Gedeonu Blasianu, profes., Petru Solomonu, Alesandru M. Micu, Simeonu P. Mateiu, Simeonu Micu, Nicolau Solomonu, Ben. Popu, G. Munteanu, Dr. Ionu Ratiu, cate 2 fl. — Toma Jer. Albani, Ionu Germanu, Gavrila Popu, A. Boeriu, prof., Stefanu Popu, Ladislau Popu, Petru Gram'a, Petru Suciu, Ben. Filipu, Johann Wratsch, Ionu Forfota, G. Filipu, S. Miel, cate 1 fl. I. M. Moldovanu, 1 fl. 50 cr. Giorgiu Botu 50 cr. Sum'a 131 fl. v. a.

D'in Basescu si giuru (Selagiu, in Transilv.) prin D. Giorgiu Popu, proprie, si jude orfan. de la DD. Ionu

Gallu, protop. Supuru-super. 5 fl. Vasiliu Ghetea, prot. Cuciu, 4 fl. Gavrila Vaida, par. Sioimusiu, Ionu Sabau, not. com. Arduhatu, cate 3 fl. — Prin D. not. Sabau, mai multi tineri rom. (plugari) 6 fl. 17 cr. — Comunitatea besericcesca rom. Selsigu 5 fl. — Vasiliu Muresianu, par. Asoagiul, Ionu Popu, in Baitia, Ionu Osianu, not. com. Bersau-super, Danila Vultur, protop. Bersau-sup. Ionu Popoviciu, par. in Corni, Simeonu Popu, not. com. Bicadiu, Alesandru Costea, par. in Varti'a-sup. — Comunitatea beser. rom. Tohatu, cate 2 fl. — Demetru Mercea, par. Seplacu, Anania Popu, par. Silimegu, Ionu Oprisiu, par. Domninu, Ionu Pap-Vitezu, par. Asoagiul-sup, Giorgiu Achim, Doc. Asoagiul-s, Mihai Mustea, par. Gardani, Niceforu Ossianu, protop. Selsigu, Stefanu Branu, primariu comunulu in Tohatu, Giorgiu Cosm'a, par. Uilacu, Comunit. beser. rom. Uilacu, Vasiliu Chudanu, par. in Varti'a-inf., Laurinte Caba, par. in Giurteleacu, cate 1 fl. — Ionu Simonu, par. in Bersau-inf. 1 fl. 50 cr. Ionu Vasvari, par. in Urmenisiu, 1 fl. 20 cr. — Ionu Tataranu, docinte in Baitia, Nutiu Sabau, primariu com. in Baitia, Samuila Weiss, arindat. Baitia, Mitru Flontasiu, primariu com. Bersau-sup. Longinu Cionca, doc., Ionu Brundusianu, cant. Bersau-inf., Vasiliu Popu, par. in Tamasesci, Alessiu Vaida, proprie. Uilacu, Stefanu Siginisianu, docente in Giurtelecu, cate 50 cr. Gavrila Peti, curat. bes. in Varti'a-sup. 40 cr. Onutiu Persea, agron. 20 cr. Sum'a 61 fl. v. a.

D'in Marasmea, prin D. prof. Ionu Busitia, de la DD. dr. Ionu Mihali, adv. in Sigetu, Ionu Caracioni, protop. Izei, cate 5 fl. — Michailu Pavelu, vicariu for. in Slatin'a, 4 fl. — Vasiliu Iordanu, preetu in Beserică-Alba, Ionu Popu, prof. Demitru Hodoru, not. com. in Strimtura, Ionu Popu, protop. Vadului, Petru Oprisiu, preetu in Berbesci, cate 3 fl. Ionu Busitia, profes. 2 fl. 10 cr. Ionu Ciplea, jude cerc. in Ron'a, Grigoriu Ivascu, preetu in Brebi, cate 2 fl. — Petru Mirisanu, preetu in Sarasau, Antoniu Hubanu, teol. abs. in Sapinti'a, Cornelius Batiniu, archivariu in Sigetu, Emanuilu Alesandru, comisariu de sec. in Ron'a, Alesiu Berinde, capelanu in Slatin'a, Vasiliu Manu, juratu comit., Ionu Dobosiu, preetu Siugatagu, Ionu Balcu Chindrisiu, preetu in Budesci, cate 1 fl. — Petru Salca, preetu in Giulesti, 1 fl. 40 cr. Nicolau Babutiu, initiator. in Vadu, 50 cr. Sum'a 45 fl. v. a.

La numerulu presinte alu „Federat.” se alatura una colo de prenumeratiune la opulu „Resbelulu Franco-Teutonicu, d'in 1870—71” de A. Bujor. Tragenu atentiu nea cetitorilor nostri a supr'a acestei invitatiuni, ce se face d'in partea Duii P. Cieslar, librariu in Gratz, si totodata facemu cunoscutu, ca fasciculu III. va aparé preste vre-o cateva dle.

Sciri electrice.

Francofurtu, 14. iuniu. Diplomatii nemtiesci si francesi intruniti aici se occupa cu statorirea detaiurilor, privitorie la regularea confinielor. Conferintia, carea va durá 14 dle si in carea cont. Arnim duce presidiulu, éra cont. Uexküll functiunea ca plenopotentiatu alu consiliului federatiunii, va fi apoi substituita prin comisiunea pentru mesurarea tierei, carea a este concretu executarea lucrariilor ulteriore.

Emsu, 14. iuniu. Tiarulu Russiei chiamă aici pre representantele rusescu d'in Vien'a, Novikoff; se dice, ca se pregatesce una convenire cu imperatulu Austriei.

Parism'a, 14 iuniu. Aici, precum si in tota Italia de midiloci tempulu e intru adeveru desperat. La siesu si intre deluri ploua neinterruptu, éra Apennini sunt acoperiti cu néua. Semeneaturele suferira degia tare.

Parisu, 15. iuniu. Unu manifestu alu deputatilor republicani d'in stang'a, proveditu cu 81 de subscrieri, acusa partitele monarcice ca ele vatema pactulu d'in Bordeaux, privitoriu la amenarea cestiunilor politice. Prin provincia se colporteza petitiuni, cari pretindu reintroducerea regimelui vechiu si amesteculu in afacerile Italiei. Manifestulu doresce alegerile pentru ca se cunosc a deverat'a opinione a tierei, si dechiara, ca republic'a e unic'a forma de guvernare, care garanteaza pacea, laborea si securitatea. — Cele mai multe diuarie aproba manifestulu republicanilor stangaci, si considera scrisoarea celor cinci episcopi, prin carea se pretinde restituirea poterii lumenici a papei, de unu pasu superfluu, ca si Francia nu pote, dar' neci nu voiesce a se amesta ca in acesta cestiune.

Berolinu, 15. iuniu. Reichstag-ulu se inchise asta-di prin unu cuventu de tronu. Cuventulu de tronu multumesce pentru medilocele votate de Reichstag, relative la alinarea starii militilor vulnerati, a orfanilor celor cadiuti in

resbelulu d'in urma, si la remuneratiunea belliilor nemtiesci; dupa acea accentua noua reuniune a constitutiunii imperiului, prin carea raporte de dreptu publicu ale Germaniei casiope prin conventiuni, una forma (correspondentia), apoi mentiuocea despre creditulu suplenitoriu pie anulu 1871, care reguleza referintele financiare ale statelor federate catre imperiu. Cuventulu de tronu dicese mai departe: Cu privire despusetiunile ce sunt a se luá in Alsaci'a si Tiuringia, s'a creatu una baza legala si tanta spera, ca desbaterile Reichstag-ului, in acesta revintia, voru aduce pre locitorii acestor tineri la convingerea, ca cugetulu si dorint'a guvernului si poporului nemtiesci sunt ca, pre langa respectarea despusetiunilor luate, se face, prin una ministratiune buna si desvoltare liberala a latiniunii, d'in territoriulu recascigatu unu membru internu alui magre nostre patrie. Cuventulu tronu mentiuocea despre pacea definitiva inchisa cu Francia si despre convenirea inchiderii Reichstag-ului cu serberea de invingere si spera, membrii Reichstag-ului, sub impressiunea acestor serbatori natiunale, voru duce cu sine in patru siguritatea, ca sacrificarea patriotica a representantiei nemtiesci are parte legitima la sprea serbarei de invingere. In fine tiarulu spca, judecandu dupa reportele nou create ale Germaniei catre tote poterile straine, pacea prezava fi durabila.

Praga, 16. iuniu. Impacarea se va inchide dupa sosirea lui Rieger in Vien'a. Mai multe conservativi voru primi oficiuri innalte.

Viena, 16. iuniu. Despre presintarea bu-tului pre anulu 1872, in sessiunea prezinta Reichsrath-ului, nu mai este vorba. D'in contextului despre dissolverea Reichsrath-ului nu s'a adunca neci unu conclusu, si eventualitatea condamnarii lui in lun'a lui septembrie nu e eschisa.

Viena, 16. iuniu. D'in cauza jubileu papalui diuariile clericale de aici aparura in intine solemla. Nuntiul tienu in beseric'a universitatii unu servitul solemlu si impartiti intigintie. Dupa acea urmă primirea felicitarii; s'a presentat: arciducele Franciscu Card. principale Taxis, Carolu Ferdinandu, cont. Beuna deputatiune a polonilor d'in ambele camale Reichsrath-ului, si alte deputatiuni numeroase.

Florentia, 16. iuniu. Una correspondenta d'in Roma a diuariului „Gaz. Italia” comunica: Pap'a subscrise una bullă, prin carea se solve, in casulu mortii sale, pre cardinali de la conclava, si numesce de successore alu cardinalul Patrizi.

Londra, 16. iuniu. Diuariul „Times” impartesiesce, ca in prumutulu francesu valoare doue milliarde.

Paris, 16. iuniu. Generalulu nemtie Fabrice esprimă, cu ocaziunea primirei sale domineca de catre Thiers, indestulirea lui Bismarck cu privire la suprimarea revolutiunii pariziene. Daca Francia va continua si mai departe d'asemenea garantie despre restabilirea ordinei, vernulu prusescu e resolutu a reduce armata ocupatiune.

Odesa, 17. iuniu. La intrenirea colonelui turcescu, guvernulu rusescu desdauna 176 galbeni turcesci cu 100.000 ruble, padurile suferite la tempulu seu d'in partea romanilor. — In tienutulu de la fluviulu Don prepara agitatiuni mari contr'a giganilor; comunitatia in publicu pre giganii.

Zagreb, 17. iuniu. Unu articolu diuariului „Südslav. Ztg.” dice, ca dupa termenul alegerilor se voru propune reforme importante la legea de impacatiune. Articolul face sensatiune mare.

Viena, 17. iuniu. Ministrulu ungur de comunicatiune, Stefanu Gorove, a sositu si-a datu demisiunea. — Regele Greciei sosi la siera, la 9½ ore, si fiu primitu la gara de catre imperatul, de principale Lobkowitz, Sina si de membrii consulatului grecescu aici. Regele a trasu in castelulu d'in Schönbrunn.

Bursa de Vien'a de la 16. iuniu, 1871.

5% metall.	59.10	Londra	123.8
Imprum. nat.	68.95	Argintu	121.5
Sorti d'in 1860	100.20	Galbenu	5.8
Act. de banca	782.—	Napoleond'or	9.8
Act. inst. cred.	290.60		

Propriet. edit. si red. respundet.: ALES. ROMAN